

HOSTIVICKÁ HISTORIE

www.hostivickahistorie.cz

HOSTIVICKÝ MĚSÍČNÍK

Č.6

ÚNOR 1978

1948

ÚNOR

1978

V DUCHU REVOLUČNÍHO ODKAZU VÍTEZNÉHO ÚNORA
ZA SPLNĚNÍ PROGRAMU XV.SJEZDU KSC

ÚNOROVÉ VZPOMÍNKY

Únorové vítězství pracujícího lidu je významným předělem v novodobé historii našich národů. Rozhodlo o socialistické orientaci jejich dalšího vývoje, o těsném spojení se Sovětským svazem, které je zárukou jejich bezpečnosti a státní samostatnosti.

Účastníci velkých historických událostí si ne vždy uvědomují dalekosáhlý, lze říci osudový význam dějů, které prožívají a na nichž se aktivně podílí. Zdá se však, že v únoru 1948 tomu bylo jinak. Většina těch, kteří tehdy stiskli pěsti i pušky dobře věděla, o jak mnoho jde.

Dodnes lze z jejich vyprávění vycítit atmosféru odhodlání, jednoty a nadšení, která charakterizovala hodiny a dny únorového rozhodnutí. Měl jsem možnost zaznamenat vzpomínky a vyprávění několika hostivických komunistů, kteří se únorových událostí aktivně účastnili. Byli to soudruzi: Václav Hurt, František Kotík, František Nejedlý a Václav Slaviček. Každý z nich prožíval vzrušené chvíle února na jiném pracovišti a teprve večer se scházeli v obci a pomáhali usku- tečňovat vůli lidu i zde.

Soudruh Hurt pracoval v hostivické armaturce. "Hlíдали jsme továrnu", vzpomíná. "Byl jsem mezi těmi, kteří oblékli montérky a vzali do rukou pušky. Prvním velitelem naší jednotky milice byl soudruh Stanislav Bělohlávek. Dále byli v jednotce Bedřich Lefler, Josef Noyotný, Antonín Sloup, František Rajtora, Karel Charvát, František Bořcha a další soudruzi. Byli jsme připraveni pomoci v Praze, ale nebylo to zapotřebí. Manifestační stávka proběhla dobře. Několika jedincům se sice moc nechtělo jít s námi, ale proti jednotě dělníků se postavit neodvážili. Největším zážitkem pro mě byl a asi navždy zůstane společný poslech rozhlasového přenosu projevu soudruha Klementa Gottwalda na Václavském náměstí, v němž oznámil, že prezident Beneš přijal jeho návrhy".

Soudruh Kotík prožíval únorové události zčásti mimo republiku. Pracoval tehdy na letišti a zastával tam velice důležitou funkci předsedy závodní rady. Na letišti, jako ostatně na většině pracovišť v zemi, to vřelo již od začátku února. Avšak situace zde byla dost komplikovaná, protože mezi letovým personálem byli mnozí letci z Anglie a komunisté nebyli početně nejsilnější. Přesto již od poloviny února se připravovala dělnická milice, která se pak velmi osvědčila při střežení objektu letiště. "V kritických únorových dnech jsem byl služebně v Egyptě," říká s. Kotík, "a 24. února jsme se vraceli přes Řím do Prahy. V Římě jsme museli čekat, protože Praha nepřijímala. Italský buržoasní tisk byl plný zpráv, že je v Praze revoluce, že se střílí a je už spousta obětí. V naší posádce byl jen jeden komunista. Není tedy divu, že vznikla otázka, máme-li se vůbec vrátit. Když nám byl 25. února povolen start do Prahy, věděl jsem už, že to nebude tak, jak o tom italské noviny psaly a podařilo se mi přesvědčit posádku, že bude nejlépe, když se hned vrátíme. Po přistání jsem se setkal se soudruhy, kteří se vraceli z Václavského náměstí. Všechny obavy, které jsem doposud měl ze mně spadly a vystřídala je nezměrná radost.

Na letišti nás však v následujících dnech čekalo ještě mnoho starostí. Začala stávka pilotů, kteří se nechtěli smířit se změnou poměrů. Situaci přišel srovnat sám soudruh Antonín Zápotocký. Stávku organizovali západní piloti, kteří pak začali utíkat. Dokonce i se stroji. Proto dostali povolení, aby se vystěhovali.

Pamatuji se, že při odchodu byl zadržen jen jeden. Chtěl totiž propašovat velké množství zlata. Byl za to po právu odsouzen. Je však zajímavé, že tentýž člověk pak vystupoval v roce 1968 jako "hrdina", pronásledovaný z politických důvodů". Soudruh Nejedlý byl dílovedoucím v menší, ale důležité továrně na snímací kamery ve Vysočanech. Také zde nebyla situace jednoduchá. Jednalo se o znárodnění továrny a výroba se měla přesunout na Slovensko. Majitel továrny měl do února mnoho kontaktů a značnou váhu. " My, komunisté, i já jako předseda revoluční závodní rady, " uvažuje soudruh Nejedlý, "jsme měli jedinou možnost. Získat důvěru lidí a přesvědčit je o správnosti našeho postupu. To se nám také podařilo. Působila tu nepochybně blízkost velkých vysočanských továren i to, že jenkousek od nás byl okresní sekretariát strany a měli jsme proto kam se jít poradit, kde získat informace. Proto jsme ob - stáli i v dělnických Vysočanech se ctí a šli jsme nadšeně s ostatními dělníky na manifestace v centru Prahy. Myslím si, že to byla imponující síla dělníků, odhodlaných při jakémkoliv pokusu reakce o zvrát bránit dosavadní vymoženosti, především znárodněné továrny, která rozhodla". Soudruh Slavíček byl zaměstnán na poště v budově ministerstva dopravy a spojů /dnes budova ÚV KSČ/. Bylo to zvláštní prostředí, kde převažovali úředníci a zdaleka to nebyli jen komunisté. Právě zde byla dobře patrná rozhodnost komunistů a především působivé vystoupení dělníků z pražských továren. " Byl jsem na Staroměstském náměstí i na Václavském náměstí. Lidé tehdy stáli hustě namačkání i v postranních ulicích. Byl to mohutný dojem, ta masa lidí. Přitom nijak zvlášť organizovaná, ale přesto ukázněná a jednotná. Zvlášť vzpomínám na výbuch nadšení, když Klement Gottwald oznámil výsledek jednání na Hradě ve svém krátkém projevu na Václavském náměstí", vypráví soudruh Slavíček a pokračuje "dodnes obdivuji, jak správně umělo vedení strany odhadnout situaci. Nejen v kritických dnech, ale i předtím. Jak nás orientovalo k získání většiny národa nejen agitací a vysvětlováním politiky, strany, ale především prací pro republiku. Jak výstižné a zapalující bylo například heslo "Republice více práce - to je naše agitace". Také jsme je i u nás, v Hostivici a Litovicích, poctivě naplňovali. Prací pro obec i třeba dobrovolnými brigádami komunistů v kladenských dolech". To už se dostáváme k tématu, kde se vzpomínky jednotlivých účastníků besedy doplňují. Každý byl sice zaměstnán jinde, ale všichni žili v Hostivici a vykonávali tu různé funkce ve straně, národních výborech i v nově utvořených akčních výborech Národní fronty. V Hostivici nebyl průběh únorových událostí pochopitelně tak dramatický jako v Praze a v jiných velkých městech. Lidé se tu navzájem znali a znali se i funkcionáři politických stran. Je třeba říci, že v místních organizacích nekomunistických stran nakonec převládl rozum. Vždyť z větší části byli i v těchto stranách pracující lidé a pochopili proto, kde je pravda a dobrovolně ukončili činnost svých organizací. Tento příspěvek je věnován osobním vzpomínkám soudruhů, kteří byli v únorových dnech před 30 lety v centru dění. Proto mi čtenáři jistě prominou, že je, pokud jde o podrobné vylíčení únorových událostí v Hostivici, odkáží na nedávno vydanou publikaci Hostivice - 700 let života a práce a na závěr dám ještě slovo všem jmenovaným soudruhům.

"Měli bychom usilovat o to, aby každý člověk, zvláště ti mladší, dokázal ocenit význam Února. Vždyť vítězství, které lid pod vedením KSČ vydobyl v Únoru 1948 bylo rozhodující i pro náš dnešní život. Jde však o to, abychom nechápali všechno čeho jsme dosáhli jako naprostou samozřejmost. Současná krize v kapitalistickém světě ukazuje, že naše samozřejmosti jsou zatím nedosaženým snem pro značnou část lidstva. Hledme si proto zachovat, co se podařilo vybojovat Únorovým vítězstvím a nedopusťme, aby kdokoliv, buď zvnějšku nebo uvnitř, rozvracel naší společnost. Pokušme se obnovit ono Únorové nadšení, obětavost a soudržnost. Vždyť dnešní úkoly - stanovené XV. sjezdem KSČ vyžadují stejné vlastnosti a nejsou o nic menší než úkoly, které jsme řešili před 30 lety."

Slavomír Plicka

K VÝSKYTU ŽLOUTENKY

V poslední době se v naší obci, rozšiřuje virové onemocnění, které napadá jaterní tkáň, působí její zánět a způsobuje někdy žluté zabarvení pokožky. Je to infekční zánět jater, silně nakažlivé onemocnění, o kterém právem prohlašujeme, že je nemocí nemytých rukou.

Základním požadavkem, jak se chránit před infekčním zánětem jater, je tedy osobní čistota. Ruce si myjeme před každým jídlem, po každém použití záchodu. Používáme vlastního kartáčku na zuby, vlastního ručníku. Nepijeme ze sklenice, z které již někdo pil a nejíme příborem, kterým již někdo jedl, aniž bychom jej řádně omyli. Vyžadujeme, aby zaměstnanci v obchodech, kuchyních a restauracích podávali zboží hygienicky. Krájený salám je nutno brát ne rukou, ale vidličkou, v hostinci oplachovat sklenice proudem čisté vody a nespokojit se oplachováním ve vaničce.

Nemoc se přenáší z nemocného člověka na zdravého nejružnějším cestami. Není to nemoc způsobená nějakou zkaženou potravinou, jak se dříve soudilo, ale potravina, voda, mléko, sklenice, nebo přístroj může být infikován nemocným a při nedodržování základních hygienických pravidel se nemoc šíří.

Po vniknutí infekce do těla se nemoc hned neprojeví. Uplyne 20-30 dnů než se objeví vstupní příznaky, které bývají podobné chřipkovému onemocnění s následnými zažívacími potížemi, nechutenstvím a zvracením. Často se objeví bolesti pod pravým obloukem žeberním, ztmavne moč, stolice je světlejší. Teprve potom se někdy objeví zažloutnutí sliznic a kůže. Ovšem zánět jater probíhá někdy i bez žloutenky.

Je důležité vědět, že ihned při objevení prvních příznaků má nemocného vidět lékař.

Nepijte nikdy alkohol, máte-li žaludeční obtíže, neboť alkohol silně zatěžuje játra, a jde-li o první příznaky infekčního zánětu jater, pravidelně způsobuje těžší průběh nemoci.

Nepouštějte své děti na návštěvu ke kamarádům, kteří jsou nemocni. Je v moci nás všech, abychom zbránili šíření infekčního zánětu jater úzkostlivým dbáním všech základních hygienických pravidel.

OÚNZ

HOSTIVICKÉ BRIGÁDY - CIHELNA

Kolektivy brigád socialistické práce jsou na většině pracovišť v naší zemi v popředí aktivity a iniciativy směřující k plnění výrobních úkolů i utváření socialistických vztahů mezi lidmi. Nejinak je tomu i v závodech a organizacích v našem městě. V našem novém seriálu, který budeme uveřejňovat na počest 30. výročí Vítězného února, chceme čtenáře postupně seznámit s hostivickými brigádami.

V Pražských cihelnách, závod Hostivice, působí dva kolektivy, jež soutěží o titul brigáda socialistické práce. Jedním z nich je kolektiv syrové výroby. Vznikl na popud ZV ROH a vedoucího závodu v červnu loňského roku. Závod totiž dosahoval v posledních letech trvale dobrých výsledků, v socialistické soutěži se v roce 1976 umístil dokonce na prvním místě, a přesto zde do poloviny roku 1977 žádný kolektiv BSP nepracoval. Kolektiv syrové výroby tvořili zpočátku čtyři ženy a jeden muž. Později se rozšířil o dalšího člena. V krátké historii kolektivu je největším úspěchem vytvoření "dobré party", která za to umí vzít, plní všechny úkoly a udělá i něco navíc, když je třeba řešit mimořádné úkoly závodu. Kromě toho se staly soudružky Švandová a Valtrová čestnými dárcyněmi krve. Kolektiv má již i první společné zážitky z výletu do údolí Kačáku a tematického zájezdu na Moravu. Často se také schází na krátkých besedách - jakémsi popovídání o televizních pořadech filmech, knihách, ale i o sportu a modě. Největším přáním celého kolektivu je, aby všichni lidé na světě žili ve zdraví a míru a nebyli sužováni strachem z tak hrozných zbraní, jakou je například neutronová bomba.

Vedoucím druhého kolektivu je soudruh Dvořák. Historie vzniku tohoto kolektivu je stejná, jako u pracovníků syrové výroby. Původně čítal 15 členů, nyní 11. "Rádi bychom získali mladé lidi, kteří zatím stojí stranou", říká soudruh Dvořák. Dále jsme se od soudruha Dvořáka dověděli.

"Za největší úspěch našeho kolektivu považují, že se úspěšně vyrovnal s plánovanými úlohy, přestože podmínky, ve kterých pracujeme, nejsou lehké. Zvláště připočítáme-li k tomu potíže s expedicí výrobků. Musím proto vyslovit uznání všem, kteří se na plnění plánu podíleli. V činnosti mimopracovní považují za největší úspěch získání 3 členů kolektivu k čestnému dárcovství krve. Další zdárilou akcí našeho kolektivu byla pomoc při demontování 22 metrů vysokého trubkového lešení v zámečku Hostivice. Pochvalný dopis od Hostivického kulturního střediska je důkazem, že naši členové jsou schopni být užiteční i mimo závod.

Za největší zážitek v naší krátké činnosti považují setkání maminek a dětí členů našeho kolektivu a dalších zaměstnanců, spojený s mikulášskou nadílkou. Chtěl bych touto cestou poděkovat vedoucímu závodu soudruhu Ferbasovi za jeho pochopení. Své role "Dědy Mráze" se zhostil skutečně znamenitě a zanechal u našich nejmenších nezapomenutelný zážitek.

Zatím jsme se společně zúčastnili pouze výstavy k oslavám 700 let trvání obce Hostivice. Máme však založenou společnou vkladní knížku, na kterou si pravidelně ukládáme, takže v letošním roce se i s rodinami určitě společně zúčastníme výletu.

Jako každý mladý člověk i já mám řadu zálib. Protože do zaměstnání dojíždím, nemám tolik volného času. Nemám-li opravdu co dělat, a já si na nečinnost nemohu stěžovat, pak společně se svou rodinou vyjždím autem na výlet do přírody.

Přál bych si, aby se nám naše práce dařila, aby v našem kolektivu nedocházelo ke konfliktním situacím, abychom se k sobě po celý rok chovali ohleduplně a ze svého pracoviště odcházeli s pocitem dobře vykonané práce".

O CIHLÁCH A CIHLÁŘÍCH

Únorové vítězství pracujících bylo počátkem dalekosáhlých změn i v odvětví "proslulém" dřinou a zvláště krutým vykořisťováním dělníků - cihlářství. 30. výročí Února proto věnujeme také tento příspěvek o cihlářství vůbec a o cihlářích v Hostivici zvláště.

S cihlou se poprvé setkáváme před více než 5.000 lety v Sumeru. První cihly byly čtvercové, formátu 30 x 30 x 5 cm. Později se pūlily, takže plná cihla 29 x 14 x 6,5 cm, která se stále ještě vyrábí, má oprávněný nárok na označení "tradiční".

Na naše území se první cihly dostaly s vojáky. Římské legie, usazené kolem roku 80 n.l. ve Vindéboně (území dnešní Vídně), si zajišťovaly předsunuté pozice v Bratislavě, Stupavě a jižní Moravě.

O rozšíření cihel u nás se postaral cisterciácký řád, který své novice posílal na studium do Francie. Výuka se neomezovala jen na teologii a církevní právo, ale byla zaměřena i na praktickou znalost zemědělství, vinařství, řemesel a stavebnictví. Šířitelem pokroku se stávaly kláštery, jichž se po roce 1.100 objevuje celá řada. Nejvýznamnější jsou v Plasích, Sedlci u Kutné Hory, Klášterci, Velehradě, Oseku, Vyšším Brodě, Zlaté Koruně a jinde. Z tohoto období je nejstarší stavbou v Praze klášter blahoslavené Anežky. Cihly jsou formátu 28 x 14 x 8 cm a zdivo se neomítalo.

Ke skutečnému rozvoji stavebnictví dochází teprve za Karla IV. Trvalo však ještě 2 století, než cihla nabyla převahy nad kamenem a dřevem.

V současné době se cihlářská výroba stala významným průmyslovým odvětvím, bez něhož je další rozvoj hlavní stavební výroby nepředstavitelný. Vlastnosti páleného střepu jsou, v porovnání s ostatními materiály, v mnoha směrech lepší, zejména izoláční schopnost je vynikající. Objemová váha a pevnost umožňuje všestranné použití. Bytové prostory v objektech z pálených cihel poskytují atmosféru pohody. Cihláři vyvinuli v posledních letech řadu progresivních výrobků, aby umožnili stavbařům plnit náročné úkoly. Zvyšuje se výroba keramických panelů a nastupují prvky pro různé stropní konstrukce, překlady, plotové tvarovky a další výrobky.

Dnešní hostivická cihelna byla postavena v letech 1922 - 1924 státním statkem v Jenči. Strojní vybavení tvořil podavač, válec, lis a ruční odřezávák.

Sušení výlisků probíhalo v tak zvaných "řetízkách" i kolnách, výpal výsušků zajišťovaly dvě periodické žárové pece.

Výroba byla sezónní a kapacita nepřesáhla 300.000 kusů ročně. Převládala namáhavá ruční práce při minimálním sociálním vybavení. Žárové pece byly ještě před 2. světovou válkou nahrazeny kruhovou 16 ti komorovou pecí Kohoutovou. Po válce byla přírodní sušárna vybavena elektrifikovanou Kellerovou zavázkou, prostory kolem pece byly vybetonovány, zapuštěna rampa, postavena typová kouřová sušárna s elektrifikovanou zavázkou a vyvážkou, jejíž vytápění podřadným palivem bylo nahrazeno olejovým hořákem. V letech 1960 - 1963 byla provedena velká rekonstrukce lisovny a instalován bubnový podavač, kolový mlýn, válec o průměru 800 mm a šnekový vakuový lis s plnoautomatem - systém Keramo-stroj. Výrobu plných cihel vystřídala výroba dutých dvouděrových cihel.

Dnes se vyrábí po celý rok a větší část fyzické práce byla přenechána strojům. Doba, kdy cihláři propuštění na zimu z práce, marně hledali jiné možnosti obživy, je nenávratně za námi. Hostivická cihelna přešla v roce 1952 do národního podniku Pražské cihelny. Svě úkoly plní vzorně a získala řadu ocenění. Na závodě soutěží 2 kolektivy o titul Brigáda socialistické práce. Kolektiv pracovníků závodu se zavázal vyrobit o volných sobotách 90.000 cihel na výstavbu mateřské školy a další akce v rámci akce Z. Všem pracujícím závodu patří naše uznání.

KAM S NIMI?

Nerudovská otázka "kam s ním" ? se občas vyskytne v každé rodině. Někdy se potřebujeme zbavit kusu starého nábytku, jindy zase přemýšlíme o uložení nějaké věci tak, aby nám nepřekážela. Horší je, když si tuto otázku položí rodiče začátkem školního roku, který je posledním v povinné školní docházce jejich dítěte. Při pohovorech s rodiči se velmi často vyskytují tyto názory : "Na nějakou školu ho dám, ale ještě nevím na kterou. Toto je většinou postoj rodičů, kteří mají střední nebo vysokoškolské vzdělání a jejich dítě by tedy, podle jejich názoru, mělo studovat též. "Půjde se něco vyučit k tátovi do závodu". Nezáleží vůbec na tom, že učební obory v tomto závodě ani trochu neodpovídají zájmům a schopnostem dítěte. Otec je v zaměstnání spokojen a ještě zde hraje roli pocit, že bude mít syna či dceru pod svým dohledem. Při pohovoru s dítětem se dozvíte jenom opakování názorů rodičů nebo pouze slovo "nevím", ke kterému je přidán velmi rozpačitý úsměv.

Postupují-li rodiče při volbě povolání dítěte tímto způsobem, dochází většinou k potížím s prospěchem i docházkou na střední či učnovské škole, nebo ke změně povolání v dospělosti, kdy mladý člověk volí raději práci, pro kterou nemá potřebnou kvalifikaci a znalosti a dovednosti svého původního odborného vzdělání zvolna zapomíná.

Zijeme v době, kdy naše školství poskytuje každoročně nové a nové učební obory pro žáky osmých a devátých tříd ZŠ. Je opravdu široký výběr pro chlapce ve 2 letech učebních oborech (pro žáky, kteří nemají úplné základní vzdělání), v nově koncipovaných tříletých učebních oborech a v mnoha čtyřletých učebních oborech s maturitou. Jde jen o to, aby rodiče od malička sledovali schopnosti a zájmy dítěte, poskytovali možnost rozvíjení a prohlubování těchto zájmů, byli ve styku se školou, aby znali dítě také z hlediska učitelů a společně se školou mohli syna či dceru správně usměrnovat. Rodiče musí brát v úvahu názor dítěte na volbu povolání. Tato volba bude správná tehdy, když rodiče poskytnou dítěti znalosti o svých povoláních i o jiných profesích. Pak se nestane, že dítě se nechá ovlivnit názorem kamarádky či kamaráda nebo atraktivností některých profesí.

A tak na závěr jedna rada: sledujte zdravotní stav, schopnosti a zájmy svého dítěte, informujte se včas o možnostech dalšího vzdělání a volby povolání, uvažujte o tomto problému už u žáků pátých a šestých tříd. Budeme mít pak dobrý pocit, že jste nejednali ukvapeně. Naopak vás bude hrát vědomí, že jste udělali všechno, co bylo ve vašich silách při tomto velmi důležitém kroku, který čeká každé dítě ve čtrnáctém či patnáctém roce života.

Pok.

KINO

s.n.	4. a 5.2.	Podezřelí	francouzský film	+
ú.s.	7. a 8.2.	Modrý pták	amer. sovětský film	
s.n.	11. a 12.2.	30 panen a Pythagoras	český film	
ú.s.	14. a 15.2.	Pan Dupont	francouzský film	+
s.n.	18. a 19.2.	Draví ptáci	anglický film	
ú.s.	21. a 22.2.	Výkupné	anglický film	+
s.n.	25. a 26.2.	Noc klavíristy	český film	
ú.s.	28. a 1.3.	Zázraky se dějí	italský film	

+ mládeži nepřístupno

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ

s.n.	4. a 5.2.	Bolek a Lolek vzduchoplavci	polský film
s.n.	11. a 12.2.	Vulkán	sovětský film
s.n.	18. a 19.2.	Pohádka o ošklivém káčátku	sovětský film
s.n.	25. a 26.2.	Postrach Texasu	polský film

AUS NA POČEST ÚNORA

Slavnostní veřejná schůze na počest 30. výročí Vítězného února se koná v neděli 19. února 1978 v 15,00 hodin v Dělnickém domě v Hostivici II. V kulturním pořadu vystoupí 100 členný Armádní umělecký soubor Víta Nejedlého, laureát státní ceny, nositel řádu Republiky a řádu Rudé hvězdy, Mě V KSČ, Mě V NF a Mě NV zvou srdečně všechny občany.

ŽÁKOVSKÝ KONCERT

V rámci oslav 30. výročí Února pořádá Hostivické kulturní středisko koncert žáků hudebních kursů. Koncert se koná v sobotu 25. února 1978 ve 14,00 hodin v Dělnickém domě.

ŠKOLNÍ PLES

SRPŠ a učitelský sbor ZDŠ v Hostivici pořádá v sobotu 11. února 1978 školní ples. Začátek ve 20,00 hodin v Dělnickém domě.

DĚTSKÝ KARNEVAL

PO ŠSM a HKS pořádají v neděli 26. února 1978 dětský karneval. Začátek ve 14,00 hodin v Dělnickém domě.

Vydává: Hostivické kulturní středisko
Tiskne: Středočeský park kultury
Předáno do tisku: 30. ledna 1978